

sądy koleżeńskie. Jak stanowi §18 Statutu, wybory do władz i organów wszystkich szczebli odbywają się w głosowaniu tajnym, wg zasad określonych w ordynacji wyborczej. Wybory do władz, organów koła oraz delegatów i zastępców delegatów na okręgowy zjazd delegatów odbywają się w głosowaniu tajnym, chyba że większość członków walnego zgromadzenia opowie się za głosowaniem jawnym.

Władze i organy Związku wybierane są spośród delegatów na Zjazd. Tak stanowi §18 ust. 2 Statutu.

Zgodnie z §25 pkt 8 Statutu, do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy: wybór prezesa Zarządu Głównego, członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńkiego. Zarząd Główny - wybierany przez Krajowy Zjazd Delegatów - liczy od 21 do 33 członków wraz z prezesem. Na pierwszym posiedzeniu zarządu, które powinno się odbyć nie później niż 10 dni od dnia wyborów, wybiera on spośród swych członków, na wniosek prezesa, jedenastoosobowe prezydium w składzie: prezes wybrany przez Zjazd, oraz: wiceprezesa, skarbnik, sekretarz, członkowie Prezydium. Zgodnie z §43 pkt 6 Statutu, do kompetencji okręgowego zjazdu delegatów należy wybór prezesa zarządu okręgu, członków zarządu okręgu, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu koleżeńkiego. Do kompetencji zwyczajnego walnego zgromadzenia członków koła należy wybór prezesa i członków zarządu koła, komisji rewizyjnej oraz sądu koleżeńkiego (§55 pkt 4 Statutu).

W przedstawionym stanie faktycznym wskazać także należy, że zgodnie z §13 pkt 6 Statutu, Członek Związku, z ograniczeniami wynikającymi z ustawy Prawo o stowarzyszeniach, ma prawo otrzymywać diety, zwrot kosztów podróży oraz inne wydatki w wysokościach określonych uchwałą właściwego zarządu. Na mocy §1 - §3 Uchwały nr II/2022 Zarządu [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] z dnia [REDAKTOWANE] r. w sprawie wysokości diet dla członków pełniących funkcje społeczne we władzach i organach statutowych [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] zwanego dalej „OM PZW” postanowiono, że członkowi OM PZW wykonującemu społeczne obowiązki wynikające z wyboru do władz i organów przysługuje dieta określona w § 1 pkt.2 Uchwały XXXI KZD z dnia [REDAKTOWANE] r. Ustalono w 2022 r. wysokość jednej diety dla członków i organów OM PZW w kwocie netto 400 złotych, która zostanie powiększona o należne podatki na dzień wypłaty diety. Uprzednio w uchwale XXXI Krajowego Zjazdu Delegatów [REDAKTOWANE] z dnia [REDAKTOWANE] r. określono zasady zwrotu kosztów podróży i wypłaty diet członkom [REDAKTOWANE], pełniącym funkcje społeczne lub wykonującym zleczone zadania statutowe.

PYTANIE DO STANU FAKTYCZNEGO

Czy działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńkiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, ze zm.), zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach”,

STANOWISKO WNIOSKODAWCY W SPRAWIE

W ocenie Wnioskodawcy, w aktualnym stanie prawnym, działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńskiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, nie podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach. Zgodnie z tym przepisem, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie.

Przywołany powyżej przepis wprowadza dwie przesłanki, których kumulatywne spełnienie przesądza o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Pierwsza z nich to powołanie do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. Druga, pobieranie wynagrodzenia z tytułu pełnienia tej funkcji.

Założenia przyjętej przez Wnioskodawcę interpretacji przepisu art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach:

1. Wykładnia językowa jest nie tylko punktem wyjścia wykładni prawa ale także określa jego granice. Odejście od rezultatów wykładni językowej staje się możliwe a niekiedy nawet niezbędne w dwóch przypadkach: gdy nie dostarcza ona rezultatów jednoznacznych bądź jej rezultaty są jednoznaczne ale sprzeczne z przestrzeganą przez interpretatora hierarchią wartości. Jeżeli wykładnia językowa prowadzi do rezultatów wieloznacznych to należy stosować wykładnię pozajęzykową (B. Brzeziński – Szkice z wykładni prawa podatkowego, ODDK Gdańsk 2002).
2. W procesie wykładni prawa należy przejść kolejno etap wykładni językowej, systemowej i funkcjonalnej w celu wzmocnienia uzyskanego wyniku interpretacyjnego lub skorygowania rozumienia, jakie wynika z literalnego brzmienia przepisu. (L. Morawski, Zasady wykładni prawa, Toruń 2010, s. 74-83; M. Zieliński, Wykładnia prawa. Zasady, reguły, wskazówki, Warszawa 2010, s. 291). O poprawności interpretacji najlepiej świadczy okoliczność, że wykładnia językowa, systemowa i celowościowa dają zgodny wynik. W każdej więc sytuacji, gdy nasuwa się podejrzenie, że wynik wykładni językowej może się okazać nieadekwatny, należy go skonfrontować z wykładnią systemową i celowościową (por. także: postanowienie SN z dnia 26 kwietnia 2007 r. sygn. akt I KZP 6/07, OSNKW 2007/5/37; postanowienie NSA z dnia 9 kwietnia 2009 r. sygn. akt II FSK 1885/07, LEX nr 531916; wyroki NSA: z dnia 19 listopada 2008 r. sygn. akt II FSK 976/08, LEX nr 550122, z dnia 2 lutego 2010 r. sygn. akt II FSK 1319/08, LEX nr 595749, z dnia 2 marca 2010 r. sygn. akt. II FSK 1553/08, LEX nr 595821).
3. W procesie wykładni prawa interpretatorowi nie wolno całkowicie ignorować wykładni systemowej lub funkcjonalnej poprzez ograniczenie się wyłącznie do wykładni językowej pojedynczego przepisu. Nie jest bowiem wykluczone, że sens przepisu, który wydaje się językowo jasny, okaże się wątpliwy po skonfrontowaniu go z innymi przepisami lub uwzględnieniu celu regulacji prawnej (uchwała siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 marca 2011 r. sygn. akt II FPS 8/10).

W ocenie Wnioskodawcy, z wykładni językowej art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach wynika, że obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania w związku z pobieraniem z tego tytułu

wynagrodzenia. W przedstawionym stanie faktycznym działacze PZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńkiego nie pełnią funkcji na mocy aktu powołania; pełnią one funkcje na podstawie wyboru.

Prawodawca zastosował w powyższym przepisie prawa wyrażenie „akt powołania”. Kierując się dyrektywą wykładni językowej, określanej w teorii prawa jako zakaz wykładni synonimicznej, różnym zwrotom języka prawnego nie należy nadawać tego samego znaczenia (vide L. Morawski, Zasady wykładni prawa, Toruń 2006, s. 103-104). Potwierdził to między innymi Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 lipca 2021 roku (II FSK 101/21), w którym stwierdził, iż „Nadanie różnym pojęciom używanym w tekście prawnym tego samego znaczenia byłoby sprzeczne z zakazem wykładni synonimicznej, stanowiącym kanon wśród dyrektyw wykładni językowej.” Analogiczne stanowiska przyjmuje się także w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego (dla przykładu postanowienie SN z dnia 8 lipca 2020 roku I NWW/49/20, postanowienie TK z dnia 25 czerwca 2018, TS 77/17). Kierując się zatem powyższą dyrektywą przyjąć należy, że sformułowanie „akt powołania” użyty w treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach nie można utożsamiać z innymi pojęciami odnoszącymi się do „wyboru” do pełnienia funkcji organów stanowiących osób prawnych. Z kolei wynagrodzenie, o którym mowa w omawianym tu przepisie prawa należy rozumieć szeroko jako wszelką formę przychodu przewidzianą przez przepisy prawa powszechnie obowiązujących stanowiącą podstawę ustalenia obowiązków daninowych.

Odnosząc to do niniejszej sprawy stwierdzić należy, że nie została spełniona pierwsza z przesłanek warunkująca zastosowanie - w stosunku do członków zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńkiego OMPZW powołanego przepisu ustawy o świadczeniach. Jak wynika ze statutu PZW, zgodnie z §17 Statutu PZW, najwyższą władzą Związku jest Krajowy Zjazd Delegatów. W okresie między zjazdami, władzą Związku jest Zarząd Główny. Organem kontroli wewnętrznej w Związku są komisje rewizyjne. Organem orzekającym w sprawach przewinień członków są sądy koleżeńskie. Jak stanowi §18 Statutu, wybory do władz i organów wszystkich szczebli odbywają się w głosowaniu tajnym, wg zasad określonych w ordynacji wyborczej. Wybory do władz, organów koła oraz delegatów i zastępców delegatów na okręgowy zjazd delegatów odbywają się w głosowaniu tajnym, chyba że większość członków walnego zgromadzenia opowie się za głosowaniem jawnym. Władze i organy Związku wybierane są spośród delegatów na Zjazd. Tak stanowi §18 ust. 2 Statutu. Zgodnie z §25 pkt 8 Statutu, do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy: wybór prezesa Zarządu Głównego, członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńkiego. Zarząd Główny - wybierany przez Krajowy Zjazd Delegatów - liczy od 21 do 33 członków wraz z prezesem.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńkiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, nie podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, ponieważ nie pełnią swoich funkcji na mocy aktu powołania lecz wyboru. Tymczasem zastosowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach wymaga, by osoba pełniąca funkcję, była powołana w oparciu o akt powołania.

Zbieżny z powyższym pogląd wyraził m.in. NFZ w stanowisku z dnia 18.02.2022 r. : „(...) W związku z pojawiającymi się wątpliwościami dotyczącymi ubezpieczenia zdrowotnego osób powołanych do pełnienia funkcji na podstawie aktu powołania, uprzejmie informujemy, że ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 ze zm.), tzw. Polski Ład wprowadziła zmiany do art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27

sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285, ze zm.; dalej jako „ustawa o świadczeniach zdrowotnych”), polegające na objęciu obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego osób powołanych do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie (są to m.in. członkowie zarządu, członkowie komisji rewizyjnej oraz członkowie komisji egzaminacyjnych). Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym tej grupy osób, powinno skutkować zapewnieniem dodatkowych środków w systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz pełniejszą realizacją zasady solidaryzmu społecznego. Celem wskazanych rozwiązań było zrównanie sytuacji osób osiągających dochody ze stosunków zbliżonych strukturą do zlecenia z osobami objętymi już obowiązkiem ubezpieczenia i prawem do świadczeń opieki zdrowotnej oraz oskładkowanie składką zdrowotną wszelkich przychodów proporcjonalnie do możliwości finansowych ubezpieczonego. (...) Prawodawca zastosował w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych wyrażenie „akt powołania”. Zgodnie z dyrektywą wykładni językowej, określanej w teorii prawa jako zakaz wykładni synonimicznej, różnym zwrotom języka prawnego nie należy nadawać tego samego znaczenia (zob. L. Morawski, *Zasady wykładni prawa*, Toruń 2006, s. 103-104). Jak zauważył Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 lipca 2021 r., II FSK 101/21: „Nadanie różnym pojęciom używanym w teście prawnym tego samego znaczenia byłoby sprzeczne z zakazem wykładni synonimicznej, stanowiącym kanon wśród dyrektyw wykładni językowej”. Przywołana dyrektywa wykładni prawa stosowana jest także w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego (zob. np. postanowienie SN z dnia 8 lipca 2020 r., I NWW 49/20; postanowienie TK z dnia 25 czerwca 2018 r., Ts 77/17). **Kierując się zatem powyższą dyrektywą wykładni prawa, należy przyjąć, że wyrażenie „akt powołania”, użyty w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych nie można utożsamiać z wyrażeniami odnoszącymi się do „wyboru” do pełnienia funkcji organów stanowiących osób prawnych.** *Powyższy wniosek, oparty na wykładni językowej, potwierdza wykładnia systemowa. Należy bowiem zauważyć, że art. 13 ust. 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, ze zm.), dalej jako „ustawa o PIT”, określając przychody z działalności wykonywanej osobiście, posługuje się wyrażeniem „przychody otrzymywane przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych”. Tymczasem w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych prawodawca nie doprecyzował, że w przepisie tym chodzi o „wszelkie formy powołania”, a jedynie posłużył się wyrażeniem „akt powołania”. Zestawienie tych dwóch przepisów prawa w ramach wykładni systemowej prowadzi do wniosku, że art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych ma węższy zakres podmiotowy niż art. 13 ust. 7 ustawy o PIT, bowiem ten drugi przepis prawny dotyczy wszystkich osób wchodzących w skład organów stanowiących osoby prawnej („niezależnie od sposobu ich powoływania”), a ten pierwszy jedynie tych osób, które weszły do tych organów na mocy „aktu powołania”. Innymi słowy: sytuacje, które przynależą do zakresu zastosowania art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych pokrywają się z częścią sytuacji regulowanych przez art. 13 ust. 7 ustawy PIT, ale nie z całym jego zakresem zastosowania. W konsekwencji należy zatem skonkludować, że osoby „wybrane” do pełnienia funkcji w organach osób prawnych w obecnym stanie prawnym nie będą posiadały tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego, bowiem nie będą podlegały obowiązkowi opłacania składki zdrowotnej (...).”*

Podobnie w decyzji nr 8/2022/BP Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia 07.02.2022 r. (BP.5132.22.2022, 2022.42832.BAST): „(...) Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że

członkowie Zarządu Izby nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego ponieważ, nie pełnią swoich funkcji na mocy aktu powołania (lecz wyboru). Tymczasem zastosowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach wymaga, by osoba pełniąca funkcję, była powołania w oparciu o akt powołania. Z tych względów stanowisko własne wnioskodawcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, choć z innych przyczyn niż przedstawione we wniosku, należy uznać za prawidłowe.”

Podsumowując, działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńskiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, nie podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, ponieważ nie pełnią swoich funkcji na mocy aktu powołania lecz wyboru.

Załącznik:

1. Potwierdzenie opłaty za wnioski.
2. Pełnomocnictwo.

